

Excursie vlinderwerkgroep naar de Geelders

Zaterdag 26 april gingen we met de vlinderwerkgroep naar de Geelders bij Boxtel. Niet voor niets is de Geelders een natuurkern van het Groene Woud. Het afwisselende boslandschap met open heideveldjes en kronkelende beekjes nodigt uit tot een flinke wandeling. Via kronkelende paden kun je oog in oog staan met een grazende ree. Dan loopt je weer over brede historische bospaden. Het volgende moment moet je om droge voeten te houden via een kleine spannende boombrug over een diepe greppel vol met water.

Er zijn 2 wandelroutes uitgezet, een laarzenpad en de Marggraff-route. Om zeker te zijn van droge voeten kozen we voor de laatste, een goed begaanbare wandelroute over de brede bosdreven. We zijn gestart vanaf café Het Groene Woud te Liempde. De Geelders maakt deel uit van Nationaal Landschap het Groene Woud, de groene long in de stedendriehoek Den Bosch-Eindhoven-Tilburg. Verschillende natuurgebieden zijn met elkaar verbonden tot één groot natuur- en landschapspark. Via een natuurbrug kunnen grote grazers en andere zoogdieren, reptielen en amfibieën de rijksweg A2 oversteken. De Geelders is een gevarieerd, natuurlijk bos met verschillende soorten bomen, jong en oud, dik en dun. Om de natuur een handje te helpen zijn bomen omgezaagd om open plekken te maken, waardoor struiken en kruiden een kans krijgen om zich te vestigen. Dat is ook heel belangrijk voor vlinders, want er ontstaan zo luwe, warme plekken waar vlinders van houden. Ook de bosweitjes en bosranden zijn belangrijk voor het voorkomen van vlinders, vogels en vele andere dieren. Genoeg redenen dus voor de vlinderwerkgroep om eens een excursie hier te maken!

We zouden op zoek gaan naar het Oranjetipje, dat normaliter rond Koninginnedag vliegt. Nu we geen Koninginnedag meer vieren op 30 april maar Koningsdag, een aantal dagen vroeger, lijkt het erop dat het Oranjetipje besloten heeft om nóg vroeger massaal te gaan vliegen. Onzin natuurlijk, het goede en vroege voorjaarsweer heeft de Oranjetip vroeger dan normaal uit zijn pop doen ontluiken. En met Koningsdag was het toch weer kouder en meer bewolkt. Gelukkig zagen we nog 1 mannetje rondfladderen aan het begin van onze wandeling. We liepen langs een groot weiland af, waar de pinksterbloem (de plant waar het vrouwtje van de Oranjetip de eitjes op afzet) al ver uitgebloeid was, ook die was dit voorjaar vroeger dan normaal. En de paardenbloemen pronkten al met hun pluizenbollen, dus ook daar viel voor vlinders weinig nectar te halen. Toch dartelden hier een tweetal Dagpauwogen rond en fladderden verschillende Klein Geaderd Witjes op en neer, voedsel zoekend in de buisbloemen van de Hondsdraf, die in grote blauwpaarse pollen in de berm stonden te bloeien, een fleurig tafereel. De Tjiftjaf en de Vink floten er lustig op los, hoog in de lucht zweefden 2 buizerds rond. Een Fazant liet van zich horen met zijn rauwe kreet.

We verwisselden de weide voor het bos. De Geelders is een heel waardevol bosgebied. De grondwaterstand blijft hoog, zodat er diverse bijzondere planten te vinden zijn. Hier en daar vonden we nog een bloeiende bosanemoon, de slanke sleutelbloem is al lang uitgebloeid. Tussen de 2 blaadjes van het Dalkruid kwamen de bloemknopjes al omhoog. Het is ook een zeer vogelrijk gebied, met o.a. de houtsnip en de havik, verschillende spechtsoorten en uilen. We zagen en hoorden op verschillende plekken de Grote Bonte Specht. De Pimpelmees, de Koolmees en de Tuinfluiter verwelkomden ons met hun gezang in het bos. Een sprankje zonneschijn was voldoende om enkele Bonte Zandoogjes uit hun schuilplaats te lokken en rond te dansen om elkaar te bevechten bij het veilig stellen van hun territorium. Door de brede dreven wandelden we voort. Deze paden zijn zeer geschikt om vlinders te spotten, de zon kan hier goed bij (als hij schijnt!) en zo worden luwe, warme plekken gecreëerd waar vlinders dol op zijn. Helaas, wij moesten het stellen met het parelende gezang van de Zwartkop, maar ook mooi! En ook de Koekoek liet zich meermaals horen.

Halverwege de wandeling kwamen we door een beukenlaan, prachtige majestueuze bomen zijn dat toch. Op open plekken langs het pad vonden we grote bossen met Look-zonder-look, een witte kruisbloemige waar het Oranjetipje ook wel de eitjes op afzet. Even verder kwamen we op een grote open plek, vroeger een vochtige weide, maar nu was hij aan het dichtgroeien met jonge berkenboompjes. Jammer, het was zo'n karakteristiek plekje. We pauzeerden hier even, het zonnetje trachtte door de bewolking heen te prikken, en... dat lukte! Meteen kwamen er vlindertjes tevoorschijn: het citroengele mannetje van de Citroenvlinder, het Boomblauwtje en het Groot Koolwitje. De vrouwtjes van de eerste 2 soorten kunnen hier hun ei kwijt: in de bosrand staan nogal wat vuilbomen, de waardplant van beide soorten. De rupsjes groeien hiervan als kool, tenminste, als ze niet opgepeuzeld worden door de vogels. Ja, ze vormen eiwitrijk voedsel voor al die jonge vogeltjes die met opengesperde bekjes zitten te wachten op pa of ma. Gelukkig dat een vlinder zoveel eitjes legt, een Groot Koolwitje legt er wel 1000!

We gingen weer verder, maar stonden na enkele tientallen meters stokstijf stil! Waarom? Een Hazelworm schoof schielijk over het pad! Prachtig om te zien, voor verschillende mensen van de groep de eerste in hun leven! De Hazelworm is een pootloze hagedis. Hij wordt vaak ten onrechte voor een slang aangezien. Hij heeft een voorkeur voor bossen, bosranden, houtwallen, heide en weg- en spoorbermen. De Hazelworm is vaak lastig te vinden, omdat hij weinig op open plekken zont. In mei is de kans het grootst, dat je hem al zonnend aan kunt treffen. De rest van het jaar verschuilt hij zich vaak in bladlagen, onder heidestruiken of ondergronds. We hebben dus geluk gehad, dat het zonnetje hem uit zijn schuilplaats heeft gelokt!

We verlieten het weitje en wandelden verder door het afwisselende bos, waarbij verschillende vogels, zoals de Bonte Vliegenvanger en de Fitis hun liedje ten beste gaven. Uiteindelijk zagen we een oud hek met de letter M van Marggraff erop. Marggraff was een bosbouwer, die verschillende stukken woeste grond heeft laten ontginnen, zo ook dit deel van de Geelders. Het draagt de naam Marggraff Bossen en is 85ha groot. Tot 2003 was het bos strikt verboden terrein voor wandelaars. Daardoor was het onbedoeld een waardevol rustgebied voor tal van dieren. Maar heden ten dage is het hek open. Via een lange laan met prachtige beuken wandelden we door het bos.

Fitis, Roodborst, Winterkoning en Boomklever begeleidden ons met hun gezang naar de andere kant van het bos, daar stond wederom zo'n hek met een M. en daar belandden we weer in de bewoonde wereld. Nog een drankje bij café het Groene Woud, zo'n ouderwets boerencafé waar de koffie nog vers gezet wordt, en dan gingen we weer huiswaarts. Fia Grootzwagers